

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL D. V. 2014-02-24 SKUNDO**

2014 m. gegužės 6 d. Nr. S-88 (7-38/2014)

Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininko
komisijos narių

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojais
Valstybinės mokesčių inspekcijos atstovui nedalyvaujant

Stepono Vytauto Jurnos
Rasos Stravinskaitės
Editos Veršlienės – pranešėja
Linos Vosylienės
Jūratei Dalmantaitei
D. V.

2014 m. balandžio 29 d. posėdyje išnagrinėjusi D. V. (toliau – Pareiškėja) 2014 m. vasario 24 d. skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2014 m. vasario 3 d. sprendimo Nr. 68-15, n u s t a t ė:

Inspekcija 2014-02-03 sprendimu Nr. 68-15 patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2013-11-05 sprendimo Nr. (6.5)-117 dėl 2013-08-02 patikrinimo akto Nr. AC16-27 tvirtinimo nurodymus Pareiškėjai sumokėti į valstybės biudžetą 6 758 Lt gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 4 730 Lt GPM delspinigius, 676 Lt GPM baudą, 2 915 Lt nekilnojamojo turto mokestį (toliau – NTM), 857 Lt NTM delspinigius, 292 Lt NTM baudą.

Skundžiamame sprendime nurodoma, jog Klaipėdos AVMI patikrino Pareiškėjos 2007-01-01–2010-12-31 laikotarpio GPM ir 2008-01-01–2012-12-31 laikotarpio NTM apskaičiavimo bei sumokėjimo teisingumą.

Inspekcija nurodo, jog Klaipėdos AVMI patikrinimo metu nustatė, jog 2002–2004 metais Pareiškėja kartu su sutuoktiniu E. V. bendrosios jungtinės nuosavybės teise įsigijo 6 negyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektus ir savo vardu įsigijo 1 negyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektą (sandėliai, katilinė, vandens siurblynė, administracinės patalpos), kurių vidutinė rinkos vertė nekilnojamojo turto registro duomenimis yra 638 682 Lt. Vietos mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėja 2008–2012 m. privalėjo apskaičiuoti ir deklaruoti NTM už minėtą negyvenamosios paskirties nekilnojamąjį turtą. Vadovaudamasis Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo (Žin., 2005, Nr. 76-2741, toliau – NTMI) 4, 6, 8, 9, 12 straipsnių nuostatomis, vietos mokesčių administratorius Pareiškėjai papildomai apskaičiavo 2 915 Lt NTM. Inspekcija nurodo, jog nors Pareiškėja skunde centriniam mokesčių administratoriui prašo panaikinti visą Klaipėdos AVMI 2013-11-05 sprendimą Nr. (6.5)-117, tačiau nesutikimo motyvų dėl NTM apskaičiavimo nepateikė. Inspekcijos vertinimu, Klaipėdos

AVMI teisingai taikė NTMĮ nuostatas, todėl minėto Klaipėdos AVMI sprendimo nurodymus Pareiškėjai sumokėti 2 915 Lt NTM, 857 Lt NTM delspinigius ir 292 Lt NTM baudą skundžiamu sprendimu patvirtino.

Inspekcija, išnagrinėjusi Pareiškėjos skundą dėl vietos mokesčių administratoriaus sprendimo, nurodo, jog mokestinis ginčas šioje byloje iš esmės kilo dėl to, ar mokesčių administratorius surinktų įrodymų ir nustatytų aplinkybių pagrindu pagrįstai konstatavo, jog Pareiškėjos patirtos išlaidos viršijo pajamas ir Pareiškėja turėjo 26 469 Lt GPMĮ nustatyta tvarka neapmokestintų pajamų.

Nurodoma, jog mokesčių administratorius nustatė, kad tikrintu 2007–2010 m. laikotarpiu Pareiškėjos ir jos sutuoktinio E. V. patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas. Konstatuota, jog Pareiškėja 2007 m. išlaidoms, t. y. grynujų pinigų įnešimams į bankus, paskolų grąžinimui bei paskolų suteikimui, panaudojo iš nenustatytų šaltinių gautas pajamas, kurios nebuvo apmokestintos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Vietos mokesčių administratorius atlikto patikrinimo metu konstatavo, kad ginčo 2007–2010 m. laikotarpiu Pareiškėjos išlaidos 26 469 Lt viršijo jos gautas pajamas, todėl GPM bazę nustatė pagal jo atliktą įvertinimą, vadovaudamasis Mokesčių administravimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. 63-2243, toliau – MAĮ) 70 str. 1 dalies, Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 patvirtintų Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių (toliau – Taisyklės) 4 punkto nuostatomis, pritaikęs išlaidų metodą. Mokesčių administratorius, vadovaudamasis Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (Žin., 2002, Nr. 73-3085, toliau – GPMĮ) 2, 3, 6, 27 straipsnių nuostatomis, apskaičiavo 6 658 Lt GPM.

Pažymima, jog Klaipėdos AVMI, pagal įvertinimą apskaičiuodama Pareiškėjos GPM bazę, naudojos Taisyklių 29 punkte nustatytais informacijos šaltiniais, t. y. mokesčių administratorius patikrinimo metu atsižvelgė į surinktą informaciją iš komercinių bankų apie Pareiškėjos ir jos sutuoktinio E. V. gautas pajamas ir patirtas išlaidas; Inspekcijos informacinės duomenų bazės duomenis apie registruotus sandorius, gautas pajamas; turimą VĮ „Registru centras“ informaciją apie Pareiškėjos ir jos sutuoktinio vardu registruotą nekilnojamą turtą, transporto priemones, įvertino operatyvių patikrinimų metu surinktą informaciją apie fizinių asmenų su Pareiškėja ir jos sutuoktiniu vykdytus sandorius, suteikiant ir gaunant paskolas, bei kitą patikrinimo metu surinktą informaciją, ir apskaičiavo Pareiškėjos ir jos sutuoktinio 2007–2010 m. gautas pajamas bei patirtas išlaidas.

Nurodoma, jog vietos mokesčių administratorius vertinimą atliko, lyginant Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtas asmenines išlaidas su faktiškai turėtomis (gautomis) pajamomis. Vietos mokesčių administratorius patikrinimo metu ištyrė, ar Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. tikrinamojo laikotarpio pradžiai (2007-01-01) turėjo GPMĮ nustatyta tvarka apmokestintų lėšų, kuriomis Pareiškėja ir jos sutuoktinis galėtų pagrįsti tikrinamuoju laikotarpiu patirtas asmenines išlaidas.

Nustatyta, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. 2004–2006 m. gavo 660 482 Lt pajamų, iš jų: 2004 m. – 73 795 Lt; 2005 m. – 118 012 Lt ir 2006 m. – 468 675 Lt.

Nustatyta, kad 2004 m. Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. gavo 73 795 Lt pajamų: Pareiškėja iš UAB „L.W.“ gavo 421 Lt su darbo santykiais susijusių pajamų; E. V. iš UAB „Ž“ gavo 1 374 Lt su darbo santykiais susijusių pajamų; abu sutuoktiniai už parduotą 0,080 ha žemės sklypą, esantį (duomenys neskelbtini), gavo 72 000 Lt pajamų.

2005 m. Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. gavo 118 012 Lt pajamų ir piniginių lėšų: Pareiškėja už metalo laužo ar medienos pardavimą ar kitokį perleidimą nuosavybėn atitinkamai iš UAB „S1“ gavo 14 399 Lt, iš UAB „N1“ – 10 283 Lt, iš UAB „T“ – 25 564 Lt pardavimo pajamų; sutuoktinis E. V. iš UAB „Ž“ gavo 2 868 Lt su darbo santykiais susijusių pajamų bei gavo 898 Lt ligos pašalpą; abu sutuoktiniai 24 000 Lt gavo už 4 parduotus nekilnojamojo turto objektus; Pareiškėja ir jos sutuoktinis iš kredito unijos „G1“ gavo 40 000 Lt kreditą.

Nustatyta, kad 2006 m. Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. gavo 468 675 Lt pajamų ir piniginių lėšų: Pareiškėja už metalo laužo ar medienos pardavimą ar kitokį perleidimą nuosavybėn atitinkamai iš UAB „S1“ gavo 1 846 Lt, iš UAB „N1“ – 9 927 Lt, iš UAB „G.L.“ –

24 012 Lt pardavimo pajamų; Pareiškėja gavo 8 520 Lt nekilnojamojo daikto nuomos pajamų iš D. Š. įmonės „L1“; Pareiškėjos sutuoktinis E. V. iš UAB „Ž“ gavo 4 070 Lt ir iš UAB „E1“ gavo 558 Lt su darbo santykiais susijusių pajamų, iš UAB „E1“ gavo 3 304 Lt kitų su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais nesusijusių pajamų; E. V. už metalo laužo ar medienos pardavimą ar kitokį perleidimą nuosavybėn iš UAB „T“ gavo 7 032 Lt pardavimo pajamų. Nustatyta, kad UAB „E1“ grąžino E. V. 18 768 Lt paskolą. Pareiškėja iš atsiskaitomosios sąskaitos išsiėmė 12 690 Lt, o sutuoktinis – 20 870 Lt grynaisiais pinigais. Fiziniai asmenys Pareiškėjos sutuoktiniui E. V. grąžino arba suteikė grynaisiais pinigais 357 078 Lt paskolas, t. y. sutuoktinis į 16 fizinių asmenų asmenines sąskaitas pervedė 371 395 Lt ir 4 fiziniai asmenys į sutuoktinio asmeninę sąskaitą pervedė 14 317 Lt. Susidariusį skirtumą 357 078 Lt (371 395 – 14 317) fiziniai asmenys Pareiškėjos sutuoktiniui grąžino grynaisiais pinigais. Pažymima, kad E. V. 2011-12-06 rašytiniame paaiškinime Klaipėdos AVMI nurodė, kad jis suteikdavo fiziniams asmenims paskolas arba pats skolinosi iš fizinių asmenų per banko sąskaitą ir grynaisiais pinigais.

Inspekcija nurodo, kad vietos mokesčių administratorius nustatė, jog Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. 2004–2006 m. patyrė 851 029 Lt išlaidų, iš jų: 2004 m. – 41 672 Lt; 2005 m. – 236 430 Lt ir 2006 m. – 572 927 Lt.

Nustatyta, kad 2004 m. Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. patyrė 41 672 Lt išlaidų. Pareiškėja ir jos sutuoktinis 2004 m. už 17 000 Lt įsigijo negyvenamąsias administracines patalpas, esančias (duomenys neskelbtini). Klaipėdos AVMI sutuoktinių šeimai, kurių sudaro 4 asmenys, apskaičiavo 24 672 Lt vartojimo išlaidų pagal Statistikos departamento teikiamą informaciją apie namų ūkių pajamas ir išlaidas internetiniame puslapyje adresu: www.stat.gov.lt (2004 m. 1 nariui per mėnesį 514 Lt x 12 mėn. = 6 168 Lt x 4 šeimos nariai).

2005 m. Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. patyrė 236 430 Lt išlaidų. Pareiškėja už 160 000 Lt iš Klaipėdos rajono savivaldybės įsigijo patalpas (patalpa-baras ir patalpa-klasė). E. V. suteikė 24 000 Lt, o Pareiškėja 23 500 Lt beprocentinę paskolą UAB „E1“. Pareiškėjos 4 asmenų šeimai apskaičiuota 28 930 Lt vartojimo išlaidų pagal Statistikos departamento teikiamą informaciją (2005 m. 1 šeimos nariui per mėn. 602,70 Lt x 12 mėn. = 7 232 Lt x 4 šeimos nariai).

Nustatyta, kad 2006 m. Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. patyrė 572 927 Lt išlaidų. Pareiškėja 16 774 Lt grynaisiais pinigais įnešė į savo atsiskaitomąją sąskaitą banke ir 108 920 Lt grynaisiais pinigais įnešė į sutuoktinio E. V. atsiskaitomąją sąskaitą. Pareiškėja kredito unijai „G1“ grąžino 11 320 Lt paskolą ir sumokėjo palūkanų bei delspinigių. Pareiškėjos sutuoktinis E. V. grynaisiais pinigais suteikė 120 000 Lt paskolą UAB „E1“ ir 50 365 Lt asmeninių pinigų kaip atskaitingas asmuo pagal avanso apyskaitų duomenis išleido už UAB „E1“, įsigydamas prekes ir paslaugas (buvo nustatyta 2006-12-31 UAB „E1“ 50 365 Lt skola E. V.). E. V. kredito unijai „G1“ grąžino 7 632 Lt paskolą. Nustatyta, kad sutuoktinis E. V. 225 948 Lt grynaisiais pinigais įnešė į savo atsiskaitomąją sąskaitą banke. Be to, Pareiškėjos šeima patyrė 31 968 Lt vartojimo išlaidų, apskaičiuotų pagal Statistikos departamento teikiamą informaciją (2006 m. 1 šeimos nariui per mėn. 666 Lt x 12 mėn. = 7 992 Lt x 4 šeimos nariai).

Nustatyta, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos (forma FR0593) neteikė, t. y. nedeklaravo, jog 2003-12-31 turėjo daugiau negu 50 000 Lt piniginių lėšų bankuose ir kitose kredito įstaigose ar ne bankuose. Atsižvelgiant į tai, mokesčių administratorius padarė išvadą, kad piniginių lėšų ne banke 2003-12-31 Pareiškėja ir E. V. galėjo turėti ne daugiau kaip po 50 000 Lt, iš viso 100 000 Lt.

Pareiškėja 2012-01-09 Klaipėdos AVMI pateikė paaiškinimą, kuriame nurodė, jog su sutuoktiniu E. V. turėjo susitaupę daug pinigų iš veiklos tarybiniais laikais, t. y. augindami ir pardavinėdami gėles, augindami vaismedžius ir pardavinėdami obuolius, nes gyveno pas mamą nuosavame name adresu: (duomenys neskelbtini), kur yra daržas, taip pat megzdami rūbus ir juos pardavinėdami Lietuvoje ir Rusijoje. Vyras savaitgaliais grodavo vestuvėse ir kituose pobūviuose. Prasidėjus Lietuvos nepriklausomybei, kad nenuvertėtų santaupos, pinigines lėšas

iškeitė į dolerius ir juos laikė namuose. Dalį pinigų apie 70 000 Lt investavo į taupymo laktus, o pasibaigus terminui, pardavė juos ir pinigus laikė namuose.

Mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į Pareiškėjos paaiškinimą, nustatė, kad pagal Inspekcijos duomenų bazės duomenis Pareiškėjos mamos A. D. vardu nuo 1995-05-03 yra registruotas 0,0623 ha žemės sklypas, kurio 0,0351 ha yra užstatyta teritorija, o 0,0172 ha (172 kv. m) ariamos žemės plotas ir 0,0100 ha (100 kv. m) sodas, esantis (duomenys neskelbtini). Taigi mokesčių administratorius, įvertinęs ariamos žemės ir sodo plotą, konstatavo, jog Pareiškėja ir jos sutuoktinis neturėjo galimybės dideliais kiekiais auginti gėles ir vaisius, kad iš jų būtų uždirbta tokia pinigų suma, kuri nebūtų sunaudota pragyvenimo išlaidoms.

Inspekcija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 1993-06-21 nutarimą Nr. 39N „Gyventojų piniginių pajamų, keičiant laikinuosius pinigus – talonus į litus, deklaravimo tvarka“ (dalinis pakeitimas 1993-07-09 aktu Nr. 44N), kuris nustatė bankams pareigą be kitų institucijų informuoti ir Inspekciją apie asmenis, keitusius daugiau kaip 100 MGL dydžio laikinųjų pinigų – talonų sumą, nurodo, jog informacijos apie Pareiškėjos ar jos sutuoktinio E. V. keistas atitinkamas pinigų sumas mokesčių administratoriui nėra pateikta. Sutuoktiniai nepateikė ir bankų kvitų dėl pinigų keitimo į dolerius.

Taip pat patikrinimo metu mokesčių administratorius nenustatė, kad sutuoktiniai vykdė įregistruotą veiklą: mezgė rūbus, grojo vestuvėse ir kituose pobūviuose, ir iš šios veiklos gavo GPMĮ nustatyta tvarka apmokestintų pajamų. Pareiškėja patikrinimo metu Klaipėdos AVMI nurodė, kad *Snoro* banke šeima turėjo 60 000 Lt; Pareiškėjos mama (duomenys neskelbtini)kaime turi 4 ha deklaruojamo žemės ūkio paskirties žemės sklypą; tame pačiame kaime sutuoktiniai turi 0,5 ha užsodinto sodo, kuriame augina vaisius ir tulpių svogūnėlius, iš ko gauna pajamas. Tačiau Inspekcija pažymi, kad Pareiškėja mokesčių administratoriui nepateikė minėtus jos teiginius patvirtinančių juridinę galią turinčių dokumentų.

Be to, mokesčių administratorius nustatė (patikrinimo akto 15–16 psl.), kad Pareiškėja kartu su sutuoktiniu bendrosios jungtinės nuosavybės teise ir Pareiškėjos sutuoktinis savo vardu 2002–2004 metais įsigijo 15 negyvenamos paskirties nekilnojamojo turto objektų (sandėliai, katilinės, vandens siurblynės, administracinės patalpos), kurių vidutinė rinkos vertė nekilnojamojo turto registro duomenimis yra 3 309 674 Lt. Daroma išvada, jog, įsigydama šį nekilnojamąjį turtą, Pareiškėja taip pat patyrė išlaidas ir vargiai tegalėjo 2007-01-01 turėti santaupų iš tarybiniais laikais augintų gėlių ir obuolių.

Inspekcija, įvertinusi minėtas byloje nustatytas aplinkybes, konstatuoja, jog Pareiškėjos ir jos sutuoktinio E. V. 2004–2006 m. patirtos išlaidos (turto įsigijimas, paskolų suteikimas, grynąjų pinigų įnešimas į bankus, vartojimo ir kt. išlaidos) 90 547 Lt viršijo gautas pajamas, t. y. Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui E. V. 2004–2006 metais patirtoms išlaidoms pagrįsti neužteko pajamų, gautų iš GPMĮ nustatyta tvarka apmokestintų pajamų šaltinių. Daroma išvada, jog sutuoktiniai piniginių lėšų likučio tikrintino laikotarpio pradžiai (2007-01-01) ne banke negalėjo sukaupti, t. y. 2007-01-01 piniginių lėšų likutis ne banke buvo 0 Lt.

Nurodoma, jog Klaipėdos AVMI, atlikdama tikrinamojo laikotarpio Pareiškėjos mokesčių prievolių patikrinimą, pagal iš bankų gautą informaciją nustatė, kad Pareiškėjos bankuose turimų piniginių lėšų likutis 2007-01-01 buvo 771 Lt.

Inspekcija, įvertinusi surinktą informaciją bei turimus informacinės duomenų bazės duomenis, nustatė, kad Pareiškėja 2007 m. gavo 32 690 Lt pajamų ir piniginių lėšų: 2 700 Lt pajamų, susijusių su darbo santykiais; iš Klaipėdos rajono savivaldybės gavo 622 Lt paramą už vaikus; iš Nacionalinės mokėjimo agentūros – 1 382 Lt už pasėlius; gavo 466 Lt banko palūkanų; už patalpų nuomą iš D. Šatkaus įmonės „L1“ gavo 8 520 Lt; UAB „E1“ grąžino gryniaisiais pinigais 7 000 Lt paskolą; 2 fiziniai asmenys grąžino ir / arba suteikė paskolas gryniaisiais pinigais 12 000 Lt (5 000 Lt skolą grąžino A. M. ir 7 000 Lt paskolą suteikė Ž. B.).

Inspekcija pagal iš bankų gautą informaciją nustatė, kad Pareiškėjos sutuoktinio E. V. bankuose turimų piniginių lėšų likutis 2007-01-01 buvo 2 865 Lt.

Inspekcija, įvertinusi surinktą informaciją bei turimus informacinės duomenų bazės duomenis, nustatė, kad Pareiškėjos sutuoktinis 2007 m. gavo 264 390 Lt pajamų ir piniginių

lėšų: 8 574 Lt pajamų, susijusių su darbo santykiais (2 814 Lt gavo iš UAB „Ž“ ir 5 760 Lt gavo iš UAB „E1“); 918 Lt pajamų iš UAB „E1“ gavo už parduotą metalo laužą; UAB „K1“ 900 Lt pervedė už gražintas dėvėtas padangas; UAB „BTA draudimas“ pervedė 21 671 Lt draudimo išmokas; UAB „E1“ gražino 22 040 Lt paskolą; už UAB „D1“ parduotą automobilį „CHEVROLET“ gavo grynaisiais pinigais 3 500 Lt; 6 fiziniai asmenys pervedė per banką gražintas ir / arba suteiktas 129 277 Lt paskolas: 33 440 Lt A. K., 54 537 Lt V1. M., 19 000 Lt V. B., 8 270 Lt V. M., 4 030 Lt N. M. ir 10 000 Lt A. M.; 9 fiziniai asmenys gražino ir / arba suteikė paskolas grynaisiais pinigais 77 510 Lt: 5 000 Lt V. B., 20 000 Lt A. V., 33 310 Lt E. A., 12 000 Lt A. M., 3 300 Lt O. A., 800 Lt V. A., 100 Lt J. Š., 1 000 Lt J. Č. ir 2 000 Lt E. V..

Daroma išvada, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis 2007 m. gavo 297 080 Lt pajamų ir piniginių lėšų.

Skundžiamame sprendime taip pat nurodoma, jog, įvertinus surinktą informaciją bei turimus informacinės duomenų bazės duomenis, mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėja 2007 m. patyrė 66 344 Lt išlaidų: 168 Lt sumokėjo už valstybės rinkliavas ir baudas; kredito unijai „G1“ gražino 11 279 Lt kreditą ir sumokėjo palūkanas; 2 fiziniams asmenims per banką gražino pasiskolintas ir / arba suteikė 12 000 Lt paskolas (7 000 Lt gražino Ž. B. ir 5 000 Lt paskolino A. M.); UAB „D1“ grynaisiais pinigais sumokėjo 2 000 Lt už įsigytą automobilį „CHRYSLER“; 34 557 Lt grynaisiais pinigais įnešė į savo banko sąskaitą ir per 2007 m. patyrė 6 340 Lt šeimos vartojimo išlaidų.

Inspekcija, įvertinusi patikrinimo metu surinktus duomenis bei Pareiškėjos 2007-01-01 turimą 771 Lt piniginių lėšų likutį banke, konstatavo, jog Pareiškėjos 2007 m. patirtų išlaidų 32 883 Lt suma (32 690 + 771 – 66 344) nepagrįsta GPMĮ nustatyta tvarka apmokestintais pajamų šaltiniais.

Mokesčių administratorius, įvertinęs surinktą informaciją bei turimus informacinės duomenų bazės duomenis, nustatė, kad Pareiškėjos sutuoktinis E. V. 2007 m. patyrė 287 310 Lt išlaidų: 270 Lt sumokėjo už valstybės rinkliavas ir baudas; kredito unijai „G1“ gražino 8 266 Lt kreditą ir sumokėjo palūkanas; bankiniu pavedimu suteikė 31 500 Lt paskolą AB „E1“; 10 fizinių asmenų per banką gražino pasiskolintas ir / arba suteikė 110 130 Lt paskolas (21 560 Lt A. M., 20 000 Lt A. V., 3 300 Lt O. A., 33 310 Lt E. A., 24 000 Lt V. B., 2 000 Lt E. V., 100 Lt J. Š., 1 000 Lt J. Č., 800 Lt V. A. ir 4 060 Lt N. M.); 3 fiziniams asmenims grynaisiais pinigais gražino pasiskolintas ir / arba suteikė 96 247 Lt paskolas (54 537 Lt V1. M., 8 270 Lt V. M. ir 33 440 Lt A. K.); 34 557 Lt grynaisiais pinigais įnešė į savo banko sąskaitą ir per 2007 m. patyrė 6 340 Lt šeimos vartojimo išlaidų.

Inspekcija, įvertinusi patikrinimo metu surinktus duomenis bei E. V. 2007-01-01 turėtą 2 865 Lt piniginių lėšų likutį banke, konstatavo, jog E. V. 2007 m. patirtų išlaidų 20 055 Lt suma (264 390 + 2 865 – 287 310) nepagrįsta GPMĮ nustatyta tvarka apmokestintais pajamų šaltiniais.

Centrinis mokesčių administratorius, atsižvelgdamas į išdėstytą, konstatuoja, jog Pareiškėjos ir jos sutuoktinio E. V. 2007 m. išlaidos 52 938 Lt (20 055 + 32 883) suma viršijo gautas pajamas ir pinigines lėšas, t. y. sutuoktiniai patyrė išlaidų (grynujų pinigų įnešimas į bankus asmeninių sąskaitų papildymui ir / arba paskolų gražinimas bei paskolų suteikimas), kurių nepagrindė GPMĮ nustatyta tvarka apmokestintais pajamų šaltiniais. Todėl Pareiškėjai nuo 26 469 Lt (52 938 / 2) GPM bazės apskaičiuota ir nurodyta sumokėti 6 758 Lt GPM, 4 730 Lt GPM delspinigius ir 676 Lt GPM baudą.

Pareiškėja su Inspekcijos sprendimu nesutinka.

Pareiškėjos nuomone, skundžiamas sprendimas yra šališkas, neteisingas, neteisėtas, pažeidžia pagrindinius mokesčių administravimo principus ir nekaltumo prezumpciją, teisingo mokestinės prievolės dydžio nustatymo, teisingumo ir protingumo kriterijus.

Nurodoma, jog mokesčių administratorius be motyvų ir jokių įrodymų, taikydamas išlaidų metodą, padarė išvadą, kad per devynerius metus Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtoms išlaidoms padengti sumos viršijo gautas pajamas ir pinigines lėšas net 42 938 Lt, t. y. jie grynujų

pinigų įnešimui į bankus, paskolų grąžinimui bei suteikimui, panaudojo lėšas iš nenustatytų šaltinių, todėl papildomai priskaičiavo mokesčius ir skyrė baudas. Atkreipiamas dėmesys, jog mokesčių administratorius pripažino, jog tiek Pareiškėja, tiek jos sutuoktinis dirbo, turėjo santaupų bankuose, nekilnojamojo turto, skolinosi ir patys skolino pinigines lėšas, augino žemės sklypuose gėles ir vaisius. Pasak Pareiškėjos, Inspekcija nenustatė jokių faktinių aplinkybių, kurias paaiškinimuose (prašymuose) buvo nurodžiusi Pareiškėja ir jos sutuoktinis.

Taip pat nurodoma, jog Pareiškėjos teiginius apie formaliai atliktą tyrimą pagrindžia tai, kad mokesčių administratorius net neužsimina apie jokių komercinių bankų, pvz., bankrutavusio *SNORO*, sąskaitų patikrinimus (Pareiškėja su sutuoktiniu būtent šiame banke turėjo panašią pinigų sumą), neapklausė jokių žmonių, neišreikalavo jokių kitų dokumentų.

Pareiškėjos teigimu, mokesčių administratoriaus pareigūnai ir patys sutinka, jog aukščiau minėtos kategoriškos išvados (kad išlaidos viršijo pajamas) padarytos tam tikrų prielaidų apie aplinkybes pagrindu. Todėl daroma išvada, jog mokesčių administratorius iš esmės prisiėmė vien tik teisingumo organų kompetencijai priskirtas funkcijas bei uždavinius, o tai įstatymais (pvz., Viešojo administravimo įstatymu) uždrausta.

Skunde nurodoma, jog Pareiškėja su sutuoktiniu visą savo turtą yra įgiję santuokoje, tačiau mokesčių administratorius tik jam vienam žinomais metodais bei taisyklėmis skaičiuoja Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui mokesčius atskirai kiekvienam, be jokių paaiškinimų ir nesilaikant Civilinio kodekso trečioje knygoje nustatytos tvarkos – jeigu turtas nėra padalintas, jis yra bendroji sutuoktinių nuosavybė.

Pareiškėja, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi MAĮ 152–154 straipsnių nuostatomis, prašo panaikinti Klaipėdos AVMI 2013-11-05 sprendimą Nr. (6.5)-117 ir Inspekcijos 2014-02-03 sprendimą Nr. 68-15.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog Pareiškėjos skundas atmestinas, o Inspekcijos 2014-02-03 sprendimas Nr. 68-15 tvirtintinas.

Mokestinis ginčas nagrinėjamoje byloje yra kilęs dėl to, ar pagrįstai Inspekcija konstatavo, jog Pareiškėja 2007 metais patirtoms išlaidoms padengti naudojo kitas 26 469 Lt dydžio neapmokestintas pajamas, kurios privalėjo būti apmokestintos gyventojų pajamų mokesčiu (toliau – GPM).

Taip pat Pareiškėja Komisijos posėdžio metu pateikė reikalavimą, kurio nebuvo nurodžiusi 2014-02-24 skunde Komisijai, panaikinti už 2008–2012 m. laikotarpį papildomai apskaičiuotą 2 915 Lt nekilnojamojo turto mokestį (toliau – NTM) už 6 negyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektus.

Pareiškėja 2014-05-05 papildomai Komisijai pateikė 2014-05-02 skundą, kuriame nurodė, jog mokesčių administratorius neatsižvelgė į tai, kad ji banke „Snoras“ nuo 2004 m. turėjo apie 60 000 Lt santaupų, kuriomis jos šeima naudojosi iki banko „griūties“; kad kartu su sutuoktiniu augino ir pardavinėjo gėles, tulpių svogūnėlius, vaisius, todėl iš jų pardavimo gavo pajamas (vien iš vaisių pardavimo gavo apie 45 000 Lt); Pareiškėjos sutuoktinis 2000–2002 m. buvo paskolinęs G. R. 10 000 JAV dolerių grynaisiais pinigais, o pastarasis asmuo, neturėdamas piniginių lėšų skolai grąžinti, atvežė pusę šaldytuvo furgono uogienės, išpilstyto į pusės litro stiklainius, kurią Pareiškėja su sutuoktiniu pardavinėjo iki 2007 m. ir tokiu būdu atgavo paskolintus 10 000 JAV dolerių (40 000 Lt); Pareiškėjos sutuoktinis broliui buvo paskolinęs 40 000 Lt grynaisiais pinigais, kuriuos jis per kelerius metus grąžino taip pat grynaisiais pinigais. Be to, pažymėjo, kad Komisijos posėdžio metu 2014-04-29 papildomai Komisijai pateikė 2007 metais paskolintų ir padovanotų piniginių lėšų (80 000 Lt sumai) raštelius, kurie, Pareiškėjos teigimu, įrodo, kad ji su sutuoktiniu 2007 metais turėjo pakankamai lėšų ir jų išlaidos šiais metais neviršijo gautų pajamų. Taip pat Pareiškėja minėtame 2014-05-02 skunde nurodė, jog nekilnojamąjį turtą, esantį (duomenys neskelbtini), Pareiškėja su sutuoktiniu 2004 metais įsigijo ne už 45 000 Lt, kaip buvo nurodyta vietos mokesčių administratoriui, o už 17 000 Lt, todėl jų išlaidos mažintinos 28 000 Lt.

Taipogi Pareiškėja nesutinka su NTM apskaičiavimu ir nurodo, kad vienos patalpos buvo nuomojamos, kitos – pagal panaudos sutartis perduotos naudotis fiziniams ir juridiniams asmenims, todėl minėti asmenys turėjo mokėti NTM, o ne Pareiškėja.

Pažymėtina, jog Pareiškėja nei skunde Komisijai, nei Komisijos posėdžio metu neišdėstė argumentų ir nepareiškė reikalavimų dėl aritmetinio mokesčių apskaičiavimo. Atsižvelgdama į tai, Komisija mokestinį ginčą nagrinėja jo ribose.

Dėl GPM apskaičiavimo pagrįstumo

Iš bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius, įvertinęs Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtas išlaidas su per atitinkamą laikotarpį turėtomis (gautomis) pajamomis, konstatavo, jog Pareiškėja 2007 m. gavo 26 469 Lt apmokestinamųjų pajamų, nuo kurių neapskaičiavo, nedeklaravo ir nesumokėjo GPM.

Komisija, įvertinusi nagrinėjamoje byloje aukščiau nurodytus Pareiškėjos pareikštus konkrečius ir aiškius reikalavimus, konstatuoja, jog ginčas dėl mokesčių administratoriaus padarytų išvadų iš esmės yra siejamas su materialiuoju aspektu, t. y. keliant klausimą dėl įrodymų, pagrindžiančių, jog Pareiškėjos ginčo 2007 m. laikotarpiu patirtos išlaidos gali būti grindžiamos iki šio laikotarpio turėtomis santaupomis ir 2007 metais iš motinos gauta pinigine 42 000 Lt dovana, pakankamumo ir patikimumo.

Atkreiptinas dėmesys, kad 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymas Nr. IX-2112 (toliau –MAĮ) ir specialieji mokesčių įstatymai neapibrėžia įrodymų sąvokos ir nenustato konkretaus įrodinėjimo priemonių sąrašo mokestinių ginčų bylose, todėl, atsižvelgiant į teisės teoriją bei doktriną, įrodymais gali būti laikomi visi teisėtai gauti faktiniai duomenys, patvirtinantys atitinkamas faktines aplinkybes, svarbias ginčo teisingam išnagrinėjimui. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), kuris, vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymo 13 straipsniu, formuoja vienodą administracinių teismų praktiką taikant įstatymus, savo praktikoje ne kartą yra pažymėjęs, kad konstatuoti tam tikro fakto buvimą ar nebuvimą galima tik remiantis byloje surinktų įrodymų visuma, o ne atskirais įrodymais. Nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes, turi būti įvertintas surinktų įrodymų pakankamumas, jų nuoseklumas, galimi jų prieštaravimai, logiškumas, atitinkamų duomenų nurodymo aplinkybės, įrodymų šaltinių patikimumas (pvz., 2012-07-27 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴³⁸-1558/2012, 2012-03-08 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-318/2012, 2012-01-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-33/2012, 2011-12-12 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-3435/2011, 2011-06-30 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸²²-2663/2011 ir kt.).

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą, konstatuoja, jog Pareiškėjos teiginiai apie gautas pajamas iš gėlių, vaisių, tulpių svogūnėlių, uogienės pardavimo nėra pagrįsti jokiais objektyviais duomenimis, todėl neturi teisinės reikšmės ir negali būti priimtini. Teismų praktikoje laikoma, kad apsiribojimas vien teiginiais, atsikirtimais, nepagrįstais jokiais įrodymais, negali nulemti sprendimo priėmimo mokesčių mokėtojo naudai. Mokesčių mokėtojas, norėdamas paneigti mokesčių administratoriaus apskaičiuotą konkretų mokesťį, privalo pateikti pagrįstus argumentus ir juos pagrindžiančius naujus įrodymus, sąlygojančius nustatyto mokesčio dydžio neteisingumą (LVAT 2010-11-08 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-1527/2010; 2010-10-25 nutartis adm. byloje Nr. A⁴³⁸-1147/2010; 2011-01-03 sprendimas adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-1632/2010; 2011-12-22 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁷⁵-912/2011).

Pažymėtina, jog LVAT 2011-09-05 nutartyje adm. byloje Nr. A-575-928-2011 taip pat yra konstatavęs, kad įstatymų leidėjas MAĮ *expressis verbis* yra įtvirtinęs šias mokesčių mokėtojo pareigas, tame tarpe ir pateikti paaiškinimus apie pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti (MAĮ 41 straipsnis). Komisijos vertinimu, mokesčių mokėtojo įpareigojimas pagrįsti atitinkamų pajamų šaltinius reiškia, kad mokesčių mokėtojo nurodomi pajamų gavimo šaltiniai turi būti realūs, o pateikti įrodymai apie piniginių lėšų gavimą iš atitinkamų šaltinių atspindėti realiai susiklosčiusias faktines aplinkybes. Todėl mokesčių mokėtojas negali remtis vien tik

tvirtinimu, kad jis disponavo atitinkamomis pinigėmis lėšomis ir jas naudojo patirdamas atitinkamas išlaidas, jis turi realiai pagrįsti jo nurodomus piniginių lėšų šaltinius.

Be to, pagal 2003-12-18 Vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. IX-1910 4 straipsnio 1 dalį gyventojas turimą turtą, t. y. pinigines lėšas, turimas bankuose ir kitose kredito įstaigose bei ne bankuose ir kitose kredito įstaigose, jeigu jų bendra suma viršija 50 000 Lt; pasiskolintas ir negražintas pinigines lėšas, jeigu jų bendra suma viršija 2 000 Lt; paskolintas ir nesusigražintas pinigines lėšas, jeigu jų bendra suma viršija 2 000 Lt; kitą, nuolatinio Lietuvos gyventojų nuomone, vertingą turtą, privalėjo deklaruoti iki 2005-05-01, pateikdamas mokesčių administratoriui turto deklaraciją. Minėto straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, jog jeigu nuolatinis Lietuvos gyventojas Vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka turto nedeklaravo, šiuo turtu negali būti pagrindžiami kito turto įsigijimo šaltiniai.

Atsižvelgiant į išdėstytą, darytina išvada, jog išskirtinai tik paaiškinimų apie pajamas pateikimas, nesant realaus pajamų gavimo fakto, pajamų gavimo nepagrindžia. Todėl Pareiškėjos teiginiai apie gautas pajamas iš gėlių, vaisių, tulpių svogūnelių, uogienės pardavimo atmetini kaip nepagrįsti.

Dėl Pareiškėjos minimų 60 000 Lt, turėtų banke „Snoras“, Komisija, visų pirma, nurodo, jog, vadovaujantis Vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, Pareiškėjai nedeklaravus minėtų banke laikomų lėšų, jomis negali būti pagrindžiami kito turto įsigijimo šaltiniai. Antra, mokesčių administratorius, atlikęs Pareiškėjos ir jos sutuoktinio pajamų ir išlaidų analizę už 2004–2006 metus, nustatė, kad jų išlaidos 90 547 Lt viršijo gautas pajamas. Todėl net ir darant prielaidą, kad Pareiškėja banke „Snoras“ turėjo 60 000 Lt santaupų, jomis galėtų būti grindžiamos 2004–2006 metais patirtos išlaidos, bet ne 2007 metų. Trečia, Pareiškėja nurodo, jog banke „Snoras“ buvusiomis lėšomis jos šeima disponavo iki banko „griūties“ 2011 metais, tačiau mokesčių administratorius šios aplinkybės nevertino. Iš bylos medžiagos matyti, jog minėtas Pareiškėjos argumentas yra nepagrįstas, nes mokesčių administratorius įvertino bankrutuojančios AB bankas „Snoras“ 2012-01-11 raštu Nr. P62 mokesčių administratoriui pateiktus Pareiškėjos sąskaitų išrašus už 2006–2010 m. laikotarpį.

Pareiškėja Komisijos posėdžio metu papildomai pateikė dovanojimo raštelį, pagal kurį A. D., gim. 1933 m., 2007 metais per kelis kartus padovanojo dukrai (Pareiškėjai) 42 000 Lt. Pareiškėjos teigimu, minėtas raštelis patvirtina, jog šios dovanotos lėšos pakankamos pagrįsti mokesčių administratoriaus nustatytas 26 469 Lt neapmokestintas pajamas.

MAĮ 153 straipsnio 3 dalyje nurodyta, jog mokesčių mokėtojas privalo pateikti centriniam mokesčių administratoriui visus dokumentus (ne valstybine kalba įformintų dokumentų autentikuotus vertimus į valstybinę kalbą) ir įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus sprendimu ir savo reikalavimą. Nurodytų dokumentų ir įrodymų nepateikęs mokesčių mokėtojas praranda teisę jais remtis tolesnio ginčo nagrinėjimo ikiteisminėje mokesčių ginčą nagrinėjančioje institucijoje metu, išskyrus atvejus, kai apie negalimumą juos pateikti (nurodant svarbias to priežastis) buvo nurodyta pateiktame mokesčių mokėtojo skunde ar mokesčių administratorius, neturėdamas pagrindo, atsisakė priimti mokesčių mokėtojo pateiktus dokumentus ir įrodymus. Pagal 155 straipsnio 6 dalį Mokesčių ginčų komisija, priimdama sprendimą dėl mokesčių mokėtojo skundo, neatsižvelgia ir nevertina tų mokesčių mokėtojo pateiktų įrodymų, kurie nebuvo pateikti centriniam mokesčių administratoriui, išskyrus atvejus, kai apie jų negalimumą pateikti buvo nurodyta mokesčių mokėtojo skunde centriniam mokesčių administratoriui.

LVAT praktikoje, aiškinant minėtas teisės normas, laikomasi nuostatos, kad mokesčių mokėtojo teisė teikti papildomus įrodymus dėl mokesčių ginčo nėra absoliuti. Mokesčių mokėtojas privalo pateikti centriniam mokesčių administratoriui visus dokumentus ir įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su teritorinio mokesčių administratoriaus sprendimu, kartu su skundu dėl pastarojo subjekto sprendimo. Laiku nerealizavęs teisės pateikti visus dokumentus ir įrodymus, pareiškėjas praranda teisę jais remtis tolesnio ginčo nagrinėjimo ikiteisminėje mokesčių ginčą nagrinėjančioje institucijoje metu. Įstatymų leidėjas, MAĮ įtvirtinęs aptariamą imperatyvą, numatė ir išimtis, kurioms esant minėtos teisės bei pareigos įvykdymas, netaikomos.

Viena iš tokių aplinkybių, kada taikoma išimtis – mokesčių mokėtojo pateikta informacija apie tam tikrų dokumentų pateikimo negalimumą, įvardijant svarbias to priežastis, arba mokesčių administratoriaus nepagrįstas atsisakymas priimti mokesčių mokėtojo pateiktus dokumentus ir įrodymus. Konstatavus vieną iš šių dviejų aplinkybių, teisė pateikti mokesčių administratoriui visus dokumentus ir įrodymus, kuriais jis grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus sprendimu, vėliau negu nurodyta MAĮ 153 straipsnio 3 dalyje, 155 straipsnio 6 dalyje, negali būti paneigiama (pvz., LVAT 2007-09-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-573/2007; 2013-03-27 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-462/2013).

Komisija, vadovaudamasi MAĮ 153 straipsnio 3 dalimi, 155 straipsnio 6 dalimi, atsižvelgdama į paminėtą LVAT praktiką, nenustačiusi, jog Pareiškėja 2013-11-25 skunde Inspekcijai būtų nurodžiusi apie tam tikrų dokumentų pateikimo negalimumą, įvardijant svarbias to priežastis, arba centrinis mokesčių administratorius nepagrįstai būtų atsisakęs priimti Pareiškėjos pateiktus dokumentus, konstatuoja, jog Pareiškėja laiku nerealizavo teisės pateikti visus dokumentus ir įrodymus. Kaip minėta, dovanojimo raštelį Pareiškėja pateikė 2014-04-29 Komisijos posėdžio metu, t. y. po skundžiamo Inspekcijos sprendimo priėmimo, nenurodžiusi priežasčių, kodėl ji laiku negalėjo pateikti minėtų dokumentų, todėl prarado teisę šiuo dokumentu remtis tolesnio ginčo nagrinėjimo ikiteisminėje mokesstinį ginčą nagrinėjančioje institucijoje metu. Atsižvelgiant į išdėstytą, Komisija nevertina Pareiškėjos papildomai pateikto dovanojimo raštelio.

Pareiškėja 2014-05-05 papildomai Komisijai pateiktame skunde nurodė, jog nekilnojamąjį turtą, esantį (duomenys neskelbtini), Pareiškėja su sutuoktiniu 2004 metais įsigijo ne už 45 000 Lt, kaip buvo nurodyta vietos mokesčių administratoriui, o už 17 000 Lt, todėl jų išlaidos mažintinos 28 000 Lt. Tačiau iš skundžiamo Inspekcijos sprendimo matyti (3 psl. paskutinė pastraipa), jog mokesčių administratorius, nustatydamas 2004 metais Pareiškėjos ir jos sutuoktinio patirtas išlaidas, nekilnojamojo turto adresu: (duomenys neskelbtini), įsigijimo pajamoms priskyrė būtent 17 000 Lt.

Esant aukščiau išdėstytoms aplinkybėms, darytina išvada, kad MAĮ 67 straipsnio nuostatų taikymo prasme Pareiškėja neįvykdė pareigos įrodyti, jog mokesčių administratorius neteisingai apmokestino Pareiškėją, konstatavęs, jog 2007 metais jos išlaidos 26 469 Lt viršijo pajamas. Nagrinėjamu atveju bylos medžiaga patvirtina, jog mokesčių administratorius, atlikęs išsamų Pareiškėjos ir jos sutuoktinio gautų pajamų ir patirtų išlaidų patikrinimą, nustatė, kad 2007 metais patirtoms išlaidoms Pareiškėjos ir jos sutuoktinio pajamų nepakako. Atsižvelgdamas į tai, vadovaudamasis MAĮ 70 straipsnio 1 dalimi bei Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 patvirtintų Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių 4.1 punkto nuostatomis, mokesčių administratorius pagrįstai konstatavo, jog Pareiškėja netinkamai vykdė savo pareigas apskaičiuoti mokesčius, nes jos išlaidos per atitinkamą laikotarpį yra didesnės už deklaruotas pajamas, todėl konstatavo, kad Pareiškėjai tenkančios mokesstinės prievolės dydžio negalima nustatyti įprastine, atitinkamų mokesčių įstatymų nustatyta tvarka. Atsižvelgdamas į tai, mokesčių administratorius pagrįstai mokesčius apskaičiavo pagal savo įvertinimą, taikydamas išlaidų įvertinimo metodą ir kvalifikuodamas Pareiškėjos ir jos sutuoktinio 2007 metais turėtas 52 938 Lt pajamas kaip nepagrįstas juridinę galią turinčiais dokumentais ar kitokiais objektyviais įrodymais nepagrįstas pajamas, kurių Pareiškėja nedeklaravo ir nesumokėjo GPM, tuo pažeisdama 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 nuostatas.

Komisija dėl mokesstinės prievolės padalijimo Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui E. V. per pusę nurodo, jog byloje nustatyta, kad Pareiškėja su E. V. santuoką įregistravo 1989-07-22, duomenų, jog ginčo laikotarpiu ji buvo negaliojanti, nėra. Taip pat nėra duomenų, paremtų juridinę galią turinčiais dokumentais (vedybų sutartis, turto pasidalinimo faktai Vedybų sutarčių registre), apie Pareiškėjos ir jos sutuoktinio nevedamą bendrą ūkį 2007 metais. Pagal 2000-07-18 Civilinio kodekso Nr. VIII-1864 (toliau – CK) 3.87 str. 2 dalies nuostatas sutuoktinių turtas yra bendroji jungtinė nuosavybė, kol jis nėra padalytas arba kol bendrosios jungtinės nuosavybės teisė nėra pasibaigusi kitokiu būdu. CK 3.117 str. 1 dalyje įtvirtinta sutuoktinių bendro turto

dalių lygybės prezumpcija. Be to, CK 3.89 str. 2 dalyje nustatyta, jog faktas, kad tam tikras turtas priklauso asmeninei vieno sutuoktinio nuosavybei, gali būti įrodytas tik rašytiniais įrodymais. Taigi 2007 metais, t. y. santuokos metu, Pareiškėjos ir jos sutuoktinio gautos pajamos yra priskirtinos abiem sutuoktiniams, todėl prievolė pateikti deklaraciją ir GPMĮ nustatytais atvejais sumokėti mokesį taip pat atsiranda abiem sutuoktiniams.

Be to, atkreiptinas dėmesys į tai, jog LVAT ne kartą savo sprendimuose yra nurodęs, kad bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe esantis turtas priklauso lygiomis dalimis abiem sutuoktiniams, juo disponuojama abiejų sutuoktinių bendra valia (pvz., 2002-03-13 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁷-158/2002; 2006-10-20 sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁴-916/2006), vadinasi mokestinės prievolės, atsirandančios iš disponavimo tokiu turtu, taip pat dalintinos sutuoktiniams po lygiai. Šios praktikos yra laikomasi ir vėlesnėse LVAT išnagrinėtose bylose (pvz., 2011-08-29 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-2164/2011; 2011-06-23 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-2250/2011; 2011-02-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-264/2011).

Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus argumentus bei LVAT praktiką, konstatuoja, jog Pareiškėjai nepateikus įrodymų, kad sutuoktiniams bendrosios jungtinės nuosavybės teise priklausantis turtas – šiuo konkrečiu atveju – pajamos, buvo Pareiškėjos ar jos sutuoktinio asmeninė nuosavybė, mokesčių administratorius pagrįstai dokumentais nepatvirtintas ir įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintas pajamas už 2007 metus sutuoktiniams paskirstė po lygiai, t. y. po 26 469 Lt Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui E. V., ir nuo šių pajamų pagrįstai Pareiškėjai už 2007 metus papildomai apskaičiavo 6 758 Lt GPM.

Dėl NTM apskaičiavimo pagrįstumo

Byloje nustatyta, jog Pareiškėja ir jos sutuoktinis E. V. nuosavybės teise yra įsigiję ir VĮ „Registru centras“ įregistravę 7-is kitų paskirčių statinius, kurių naudojimo paskirtis – negyvenamoji, sandėliavimo ir maitinimo (detaliai aprašyti 2013-08-02 patikrinimo akto Nr. AC16-27 (toliau – Aktas) 15-ame puslapyje).

Byloje taip pat nustatyta, jog Pareiškėja vieną nekilnojamojo turto objektą, Akte įvardintą kaip NT7, pagal 2006-06-21 nuomos sutartį buvo išnuomojusi D. Šatkaus įmonei „L1“, o vėliau – pagal 2009-02-01 panaudos sutartį – UAB „E1“. Mokesčių administratoriaus duomenimis D. Šatkaus įmonė „L1“ teikė NTM deklaracijas už 2007–2008 metus ir nuo NT7 mokestinės turto vertės 2007 metais apskaičiavo 1 868 Lt NTM, 2008 metais – 1 868 Lt NTM. UAB „E1“ mokesčių administratoriui pateiktose NTM deklaracijose už 2009–2012 metus nuo NT7 mokestinės vertės apskaičiavo 1 167 Lt NTM už 2009 metus, 1 210 Lt NTM už 2010 metus, 2 619 Lt NTM už 2011 metus ir 2 619 Lt NTM už 2012 metus. Atsižvelgdamas į tai, mokesčių administratorius Pareiškėjai neskaičiavo NTM už nekilnojamojo turto objektą NT7.

Iš bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius, vadovaudamasis 2005-06-07 Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 (toliau – NTMĮ) nuostatomis, aktualiomis 2008–2012 m. laikotarpiu, apibrėžiančiomis NTM objektą (4 straipsnis), NTM apskaičiavimą, deklaravimą ir mokėjimą (12 straipsnis), nekilnojamojo turto mokestinę vertę (8 straipsnis), NTM tarifus (6 straipsnis), Pareiškėjai nuo 6-ių negyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto objektų apskaičiavo 2 915 Lt NTM.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą nagrinėjamu aspektu, konstatuoja, jog mokesčių administratorius teisėtai ir pagrįstai apskaičiavo ir nurodė Pareiškėjai sumokėti 2 915 Lt NTM, todėl ši suma tvirtintina.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, išnagrinėjusi Pareiškėjos skundą, atsižvelgdama į aukščiau išvardytas aplinkybes ir vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2014-02-03 sprendimą Nr. 68-15.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Steponas Vytautas Jurna

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Edita Veršelienė

Lina Vosylienė